

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:

Brașovu, piata mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese:

Joi la si Dumineca.

Fretiul abonamentului:

pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni

3 fl. v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu

28 franci.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiacare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retramătu.

ANULU XI. SOCIETATEA "PETRU MAJORU"

Nr. 13.

Joi, 16|28 Februarie

1878.

Romani'a intre doue curente.

Brașovu, in 27 Februarie 1878.

Ce dicea numai d. Gladstone deunadile in parlamentul din Londonu? — „Eu consideru o Romania libera, cu-o esistintia nationala independenta că celu mai bunu si celu mai tare zidu de sperare in contra veleitatilor de intindere, ce domnescu in Russi'a." Dlu Gladstone a disu multu, forte multu cu aceste puçine cuvinte. A constatatu esistenti'a unui poternicu partidu la curtea de St. Petersburgu, care voiesce ca tot'adinsul intinderi teritoriale, le voiesce pe contul micului statu romanu si prin urmare trebuie se fia unu inimicu naturalu alu consolidarei acestuia, asia cumu o doresce d. Gladstone, pentru-ca Romani'a „devenindu unu Belgiu alu Orientului, o patria a libertatii, va fi numai o pedeca pentru mariri dinastice, pentru intinderi teritoriale."

D. Gladstone a mai esprimatu cumu scimu, grave banueli contra Austriei, ca va continua si de aci incolo in privinti'a Romaniei politic'a greasta de mai inainte, care-o facea se veda in unirea principatelor o pericolitare a intereselor sale, pe candu in adeveru acest'a unire a fostu dupa convingerea lui cea mai intelepta mesura luata de Europ'a in scopu de a regulá afacerile imperiului turcescu. Cu totce ca d. Gladstone nu se teme, ca Anstr'a va lucra contra independentii Romaniei, si are in vedere mai multu opositionea, ce-o va face unei constituiri autonome a Bulgariei, totusiua constata prin assertiunea de susu, ca esista si in Austro-Ungari'a unu curentu poternicu, inimicu devotarii si consolidarii statului romanu dela Dunare.

Romani'a, care a fostu unu adeveratu zidu de sperare in Orientu, cumu dise siefulu opositionei anglese si care voiesce a fi unu Belgiu alu Orientului, se afla der' facia cu aceste curente poternice, cari din diferite parti tindu a zadarnici silintele extraordinarie ce le-a facutu tier'a si poporulu romanu spre a scapá din critic'a situatiune ce i-au creat'o eveneminte cu teritoriul nestirbitu, cu libertatea si independenti'a nationala recunoscuta de Europ'a. Inca pana astazi nu s'a resolvit uici intr'unu feliu fatal'a cestiunea a retrocessiunei Basarabiei romane, inca guvernul rusescu sustiene nedrept'a si neleal'a s'a pretensiune si poate ca nici nu va renuntá la dens'a, decat uimai deca va fi slita, remanendu in minoritate la viitorulu congresu. Sgomotele cele mai alarmatorie se responsesc din Bucuresci. „Wiener Tagblatt" aduse mai antau o telegrama din Bucuresci, in care se dice, ca deorece principele Carolu s'ar' fi convinsu, ca nu poate conta pe nici unu spriginiu din partea marilor poteri in cestiunea retrocessiunei Basarabiei, ar' fi declaratu ministriloru sei, ca va abdice dela tronulu Romaniei, fiindu-ca nu poate suferi ca in istoria numele seu se sté in legatura cu-o ciuntare a teritoriului romanu.

Acuma vine „Politische Correspondenz" si vorbesce din nou de eventualitatea abdicarii principelui Carolu, la casu candu Russi'a nu ar' voi se renuntie la retrocedarea Basarabiei. In cercuri russesci, adauge acea fóie, se crede, ca eventualul candidatul la tronu va fi Gregoriu Sturza.

Aceste sciri stranie se latiescu negrescutu cu rea tendintia, cu scopu de a irritá, a aduce confusione in spiritele din Romani'a, de a deconcerta si desbiná pe romani, pentru că acei'a, cari lucra neincetat in contra libertatii si consolidarii interne a acestei tieri se pota pescui in turbure.

Romani'a trece din nou print'r'o crisa mare si inca mai mare si mai pericolosa decat a fostu la inceperea resbelului. Facu reu acele partide, cari prin atitudinea loru creaza numai dificultati guvernului in momentele critice de facia, fara de a-si folosi sie-si seu tierii cu nimicu. Se bage bine de cima conservatorii că nu cumva din agitatiunile

loru se profite numai acei'a, cari, cumu dise ministrul Cogalniceanu, au pregatit patriei romane pote de multu povernirea in prapasthia!

Basele prealabile ale pacii.

„Monitorul oficialu" din Bucuresci publica in fine protocolulu despre primirea baselor prealabile ale pacii, si conventiunea de armistitii subscrise la Adrianopolu, la 19 (31) Ianuariu. Aceste acte scrie reportulu oficialu dela St. Petersburg 4 Febr. st. v. — au ajunsu abia in 3/15 Febr. in manile imperatului Aleandru din caus'a greutatilor comunicatiunei. La 16/28 Ianuariu plenipotentiarii turci nu primira inca respunsulu Portii la cererea de instructiuni definitive, au fostu inse invitati de catra marele duce se dé unu respunsu celu mai tardiu pana la 21 Ianuariu (2 Febr.) La 18/30 primindu o telegrama dela Constantinopole, cu data de 12/24, plenipotentiarii turci cerura o intrevedere dela A. S. imperiala Marele Duce, comandantulu-capu. Atunci ei declarara ca Turci'a, ne mai avendu mediulce de resistinti, subscrise la totce conditiunile nostre. In acelasiu timpu, ei areata cea mai viua dorintia, pentru o grabnica inchiaire, care se permita incetarea ostilitatilor. A. S. marele Duce numi indata pe plenipotentiarii militari, cari fura insarcinati de a regulá cu plenipotentiarii turci amenuntele liniei de demarcatiune si conditiunile de armistitii. In aceea-si diinceputa convorbirile asupra protocolului primirei baselor prealabile si a conventiunei armistitului, in catu la 19/31 Ianuariu, la 6 ore sér'a, aceste duoe acte fura investite cu escalituirile, care le facuta definitive. Indata dupa acest'a fura date ordine pe tota line'a, pentru suspendarea operatiunilor.

Nu fara durere, plenipotentiarii turci isi pusera escalituirile loru in josulu acestoru acte. Ei au intielesu, ca in situatiunea, ce resboiu facuse Turci'e, pacea era singur'a ei scapare. Candu betranulu Namyk-pasi'a luà condeiulu că se 'si serie numele, nu 'si putu stapani lacrimile si A. S. Imperiala, Marele Duce, ei intinse man'a, esprimendu-i sperantia, ca de aci inainte Russi'a si Turci'a voru remane prietene, era Namyk-pasia strinse multu timpu acest'a mana leala, fara a potu spune unu singuru cuventu. Viitorulu va dovedi, ca acesta speranta este conforma cu adeveratele interese ale Turciei, cumu si cu acele ale Russiei si ale Europei.

I. In vederea unui armistitii, ce are a se incheia intre armatele beligerante russe si otomane, Ecs. loru Server-pasi'a, ministru alu afacerilor straine alu sublimi Porti, si Namyk-pasi'a, ministrul listei civile alu M. S. I Sultanulu, au venit la cuartirulu generalu alu A. S. I. marelul duce Nicolae, comandantulu capu alu armatei russesci, portatori de depline poteri ai sublimi Portii; si basele propuse de A. S. I. marele duce, in numele M. S. Imperialului Russiei, fiindu primite de plenipotentiarii otomani, au fostu statornicite, dupa o comună intielegere, in urmatorii termini:

1. Bulgari'a, in marginile determinate prin majoritatea poporatiunilor bulgare, si care nici intr'unu casu nu voru potu mai mici, de catu cele aretate de catra conferentia din Constantinopolu, va fi redicata la rangulu de principatu autonomu, tributariu, cu guvernul nationalu chrestinu si o militia indigena. Armat'a otomana nu va mai stá intr'ens'a.

2. Independintia Muntenegrului va fi recunoscuta. I se va asigurá o sporire de teritoriu, echivalenta cu aceea ce sòrtea armelor a facutu se cadia in manele sale. Frontiera definitiva va fi hotarita mai pe urma.

3. Independintia Romaniei si a Serbiei va fi recunoscuta. O despagubire teritoriala indestulatòria va fi asigurata celei d'antai, si o rectificatiune de frontiera celei de alu duoilea.

4. Bosni'a si Herzegovin'a voru ave o administratiune autonoma, cu garantia indestulatòria. Reforme analoge voru fi introduse in cele alte provincii chrestine ale Turciei europene.

5. Sublim'a Póta se indatoresc a despagubi pe Russi'a de cheltuiele resboiu si de perderile ce a trebuitu se'si impuna. Chipulu, fia banescu, fia teritorialu seu altulu alu acestei despagubiri, va fi regulat mai pe urma.

M. S. I. Sultanulu se va intielege cu M. S. Imperatulu Russiei pentru a asigurá drepturile si interesele Russiei in strimitore Bosforului si ale Dardanelelor. Se voru deschide numai decat uimociari, la cuartirulu generalu alu A. S. I. marelul duce, comandantulu-capu, intre plenipotentiarii ambelor guverne pentru intocmirea preliminarilor de pace. Indata ce presentele base si conventiunea de armistitii voru fi iscalite, ostilitatile voru fi suspendate intre armatele beligerante, intre cari se coprindu acele ale Romaniei, Serbiei si Muntenegrului, pentru tota durata negociarilor de pace. Comandantii-capi ai celor duoe armate beligerante din Asia voru fi indata incunoscintiati pentru a procede, intre densii, la concluderea unui armistitii, care va pune de asemenea sfarsitu operatiunilor militari. Guvernul imperialu otomanu va da ordinu trupelor otomane de a evacuá, indata ce armistitul va fi iscalit, fortaretile Vidinului, Ruscineului si Silistriei in Europa, si pe aceea a Erzerumului in Asia. Afara de acest'a trupele russesci voru ave facultatea de a ocupá militaresc in totu timpulu intiegerilor, unele puncte strategice, specificate in conventiunile de armistitii pe amendou teatrele de resboiu.

Pentru incredintiarea caror'a presentulu protocolu a fostu facutu si iscalit in duplu exemplariu in Adrianopolu la 19/31 Ianuariu 1878.

(Ischaliti) Nicolae. — Server. — Namyk.

Revist'a diuarielor romane.

„Romanul" afia discursulu d-lui de Bismarck multu mai importantu, decat s'ar' fi potutu presupune dupa analis'a telegrafica, afirma ca marele cancelariu germanu se rostesce netedu despre viitor'a constituire a Bulgariei, despre aceea, ca Roman'a, Muntenegrul si Serbi'a voru dobandi independentia absoluta, ca Bosni'a si Herzegovin'a voru fi organizate in interesulu populațiunilor chrestine si apoi dice: „Despre ces'uni, cari ne privesc pe noi romanii forte de aproape, d. de Bismarck face nesce declarari, pe cari le constatamu c'unu simtiementu de usiurare. Deceas desdaunare de resbelu se voru face in bani, dice marele caucelariu, nu va ave nimeni se se amestece intre contractanti. Deceas ince desdaunari se voru face in cedari de teritoriu, acestea privesc si pe poterile semnatorie ale tratatului de Paris. Cedarea Dobrogei, prin urmare retrocedarea Basarabiei, privesc si pe puteri, si dupa cuvintele d-lui de Bismarck va ave a fi suspusa decisiunii puterilor semnatorie ale tratatului de Paris. Ilustrul omu de statu germanu este inca si mai precisu in acest'a privire; elu dice catgoricu, ca „totu ce se va schimbá in tractatul dela 1856 va ave nevoie de sanctiunea poterilor semnatorie. Inapoiarea catra Roman'a a unei parti diu Basarabi'a face parte din tratatulu dela 1856; deci retrocedarea acelei parti cata se fia supusa dupa d. de Bismarck sanctiunei poterilor. Marele cancelariu germanu dice, ca interesele Germaniei in Orientu ceru că drumurile pe apa, strimitore marci (dardanele) si Dunarea, pena la marea neagra se remana cu totulu libere, „Acest'a vomu dobando de siguru, sustiene d. de Bismarck, ca-ci in acestu punctu o declaratiune oficiala, pe care o avemu dela St. Petersburg, se reporta puru si simplu la stipulatiunile tratatului din Paris." Cestiunea libertatii Dunarei este

cestiunea gureloru acestui fluviu; deci, si acesta cestiune, care ne privesce de-a-dreptulu si de care e legata in mare parte cestiunea Basarabiei, va fi supusa congressului si resolvata dupa cumu ceru interesele germane. Aceasta resulta intr'unu modu veditu din discursulu marelui cancelariu. Singurele cuvinte de „tratatul din Paris“ au o mare insemetate in gur'a d-lui de Bismarck.“

„Telegraphul“ dela 11/23 Februarie publica unu articolu remarcabilu, din care estragemu urmatoriele: „Sunt ani de candu eminenti patrioti romani se totu silescu se dovedesca Europei si in specialu ginte latine vitalitatea si spiritul civilisatoriu alu vigurosilor legionari ai lui Traianu din vaile Carpatilor. Multu timpu vocea nostra a remasu fora ecou. Fratii nostri din Occidentu, preoccupied de alte interese ale loru, au parutu ca uita pentr'unu momentu pe latinii dela Dunare; ba au fostu unii chiaru, cari ne au contestatu originea romana. Parasiti astfelii in mediuloculu a differite nationalitati, departe de centrul latinitatii, romanii nu au desperatu nici unu momentu de victoriula tierii loru. Ei s'au opusu cu vigore invasiunilor cuceritorie, au resistatu influintelor straine, si adi, dupa secole de lupta, ete-ne totu romani, totu cu limb'a nostra stramosiesca, totu cu consciintia despre sorgintea stralucita, din care ne tragemu. Suntemu in adeveru adi unu statu micu; amu fi fostu mai poternici, deca Europa, deca statele mari latine 'si-ar' fi intielesu mai bine interesele. Amu inecatu in noi dorerea cruda, candu ne-amu vediutu uitati, combatuti chiaru. Asteptandu diu'a redeșteptarii latinismului, nu amu incetatu nici unu momentu de a reaminti sororiloru nostre mai mari, Italie, Francie, Spanie, ca suntemu frati, ca amu traitu din acelasi sinu alu patriei-mame, ca avemus dreptulu la acelasi viitoru fericis gloriozu.“

„Au fostu timpuri, ce e dreptu, candu amu unitu spadele nostre cu ale slavilor, germanilor si chiaru cu ale turcilor, der' aceasta amu facutu pentru ca asia ne impuse simtiementulu de conservatiune. Niciodata ince nu ne-amu renegatu originea, nu ne amu intorsu privirile de catra stiu'a lucitoria a latinismului. Ce? ne intrebamu, nu suntemu ore si noi demni de fratii nostri din Occidentu? Istor'a nostra nationala respunde cu indestulare la aceasta intrebare. Der' erau acte ale trecutului, vitej'a romana nu mai resunase in batalii si fratii nostri aveau pote cuventu se ne ie dreptu fii degenerati.... Trebuia der' noue dovedi de vitejia, noue isbande ca cele dela Calugarenii. Eveneminte neprevideute ne-au datu aceasta oca-siune. Avuramu Grivita, Plevna, Rahova, Lom-palanca, Nicopole, Vidinulu. Ne luptaramu ca leii in desperare ne aretaramu maranimosi si desinteresati.... Ne presentamu der' cu acestu patrimoniul inaintea Europei si mai cu sema inaintea statelor latine, si intrebamu: Suntemu acumu celu pugnu demni de voi, meritamur increderea vostra, sprinmulu vostru?“

„Itali'a, domu'a fica a Romei antice, leaganulu atatoru glorii trecute, ne dede in dilele din urma unu respunsu inveselitoriu, o radia de sperantia, o mangaiere in or'a, candu atatea pericole, atatea doreri sangera anima nostra. Regele Umberto I. fiu regelui Galantuomo, ne facu distins'a onore de a ne tramite unu delegatu extraordinaru din parte'i, pe d. Farini, care se anuntie Domnitorului Romaniei suirea pe tronulu Italiei. D. Farini se afla de mai multe dile in mediuloculu nostru. Romanii i-au facutu o primire escelenta, cumu si merita tramsulu unui mare suveranu din Europa, membru alu familiei latine. Faca ceriulu ca venirea sa aci se fla inceputulu unei noue ere pentru noi, ca intorcunduse in Itali'a se duca cu densulu reamintirea despre nisice frati uitati la Dunare, si se spuna scumpea Italie, ca romanii sunt toti fli ai cetatii eterne, ca ei merita a intrá in concertulu europeanu!“

Ocuparea Vidinului.

In fine curierii multu asteptati au sositu, conditiunile armistitiului s'au comunicatu oficialu garnisóneloru turcesci din fortaretiele Bulgariei si Vidinulu s'a predatu — romanilor. Autoritatatile russe au incercat si aci unu amestecu, au voitutu se intervina la predare, ca se nu se scrie in istoria, ca Vidinulu s'a predatu numai armatei romane imprejuratore. Der' planulu nu a succesu si in 12/24 Februarie trupele romane au ocupatu cetatea virgină de pe malulu dreptu alu Dunarii. Despre aceasta scrie „Dorobantiulu“:

„In sfersitu onorea armelor romane e pe deplinu satisfacuta! Ostirile nostre ocupă astazi Vi-

dinulu. Resbelulu der' este sfersitu pentru noi; de aceea credem, ca guvernulu va rechiamá in tiéra, deca nu pe toti, der' celu puçinu cea mai mare parte din vitejii ce se mai gasescu pe pamantu strainu. — Line'a de retragere a trupelor turcesci din Vidinu este ficsata spre Serbi'a, ele 'si ieu bagagele si tunurile de campu, lasa in se in cete tunurile grele de positiuni.“

Din Transilvania.

Sacalu, in 21 Februarie 1878.

Onorate dle Redactoru! Ve rogu cu tota onorea se binevoiti a publica in „Gazeta Transilvaniei“ scrisoarea aci alaturata si adresata redactiunei diuariului „Haladás“ din Turd'a, deoarece aceasta nici voiesce se mi-o publice, nici se ieu macaru o mica notitia de ea, cu totu, ca i-am tramsio inca in 4 ale curentei.

Primiti dle redactoru s. c. l.

B. Crisanu, v.-protopopu gr.-cath.

Onorabilei Redactiuni a diuariului „Haladás“ in Turd'a.

Stimate domnule Redactoru! In numerulu 48 din 31 Oct. a. tr. alu diuariului, ce-lu redigeti, ati aflatu cu cale a publica unu articlu de fondu sub titlulu „Despre scolele romanesce“ („A román oskolákról“). In acelu articulu se batujocurescu pe lenga docenti atatu preotii catu si protopopii romanesci din Comitatulu Turda-Ariesiu, de cari cu vreo cateva parochie me tienu si eu. Dá, se batujocurescu, deoarece termini ca: se desfrenéza, cotetiu de porci, mintiescu nerusinatu, in modu miserebile (dözsölni, disznó ol, hazudják legszemtelenebül, nyomorult modón) etc. nu arata nici pe departe tendintia autorului, de a tratá starea scóleloru romanesce in modu curatul obiectivu, pentru-ca se se delature defectele, de cari suferu acelea, ci au tendintia apriata, de a espune scólele romanesce risului si a manji pe docenti si preoti, cu deosebire ince pe protopopii romanesci, pentru-ca se nu-i pôta spala tota apa, ce curge pe Muresiu si Ariesiu. Macaru ca dupa parerea mea unu atare modu, de a pertracta o causa prea seriosa, care formeaza cea mai principal a conditiune de existentia pentru unu popor, dupa cum ve esprimeti insive, nu convene unui diuariu, care intre altele se numesc scolariu si propagatoriul de cunoscintie (tanügyi és ismeretterjesztő közlöny.)

Adeveratu, ca in acelu articulu eu nu sum atacatu cu numele, der' ataculu cade si asupra mea, dupa ce suntu atacati in genere toti protopopii romanesci din comitatulu Turd'a-Ariesiu, de cari am onore a me tiené si eu. Ca-ci deca este atacatu in regulu, suntu atacate si diversele parti, cari constituiescu acelu intregu.

Cu tota acestea eu nu voiu se respondu la articululu susu memoratu, nici singuru in particularu, nici in solidum cu ceilalti protopopii din comitatulu Turd'a-Ariesiu, chiaru pentru-ca acela nu este unu tractatu obiectivu, care ar tinti la ameliorarea unei cause pote defectuose, ci unu conglomeratu de frase góle, de negatiuni deserte, de afirmatiuni neintemeiate, de cele mai semtite inventice personali, — si deca asi voi se respondu, ar' trebui se respondu in tonulu si in limb'a autorului, intrebuintandu cuvente nrite ca: minte nerusinatu (hazudik szemtelen) etc., cari atitia numai spiritele, deca nu contribuescu nimic'a la chiari-ficarea causei cuestiunate.

D-vostra poftiti faptu, poftiti date statistice dela protopopii, cari cerca a ve responde *) Ei bine, eu credu asia déra, ca si noi suntemu in dreptu a pofti mai antaiu de la D-vostra faptu si date, inaintea carorafia cine se-si ie caciul'a. Dece, deca vreti se vi se respondu in meritulu lucrului si nu cu frase góle si negatiuni deserte, ve rogu cu tota onorea se binevoiti a areta si demustra cu faptu si date statistice:

*) Dvostra dicte facia de responsulu protopopului Iacobu Lugosianu intre altele ..... megvártuk volna statistikai adatakkal annak bizonyitasat" etc. si mai depare: "igymind a rosz prokater tagadni es nem bizonyitni". („Haladás“ Nr. 63 ex 1877.) Era la responsulu dlui Ioane Boeriu observati: „Egyébiránt figyelmezettük az érdekeltek, hogy a felelet lehetőleg tisztesleges irodalmi hangon tartják!“ si mai incolu: „és adatakat kérünk, nem pusztat tagadásokat.“ („Hal.“ Nr. 65 ex 1877.) Catu de bine erá, deca autorulu articulului ar' fi urmatu insusi acestu consiliu, ce-lu dà altora, ori macaru l'ar' urmatu insusi acestu in-

1) Cari preoti se desfrenéza in om pomposa? 2) In cari Comune se si lescu pruncii in bordere asemenea cotetielor porcesci? 3. Cari conduceatori ai poporului romanescu suntu acei, in nu misca nimica in cau'sa scolaristi din contra pe contulu aceleiasi 'si mintiloru insisi? 4. Cari docenti mintiescu parochilor? Cari parochi protopopilor? Cari protopopii Metropolitului? 5. Cari docenti, cari preoti si cari protopopii romanesci au adunat si adunau reporturile sale neadeverurile cele mai miserabili si mintu in susu si in josu in modulu celu mai erusinatu, ca scolele se afla in stare normala si corespond legilor? Si in fine 6. In reporturile carui protopop este mai fiacare cuventul minciuna?

Ve rogu cu tota onorea se respondeti la aceste intrebari, deca ve jace in fapta invenitamentul la anima si numai de faimare scóleloru si a preotilor romanesci. Se respondeti celu pucinu cu privire la persoana mea, la scólele g.-c., la preotii si docentii din protopopiatulu Pogacelei. Déra ve rogu se produceti faptu si date, cari singuru potu se convinga, ca-ci altmentrea cadeti insive in erórea aducatului reu, care numai nega, déra nu de mustra.

Sperandu, ca veti ave bunetate a primi acesta sire in colónele diuariului D-vostre, sum cu totu respectulu scl.

Sacalu, in 4 Februarie 1878.

Basilu Crisanu,
v.-Protopopulu gr.-cat. romanescu alu Pogacelei

Responsulu dlui Cogalniceanu

la interpellionea d. I. Sturza in siedint'a camerei deputatilor din 8 Februarie 1878.

D. M. Kogalniceniu, ministrul de externe... Voi se fiu forte agreeabile dlui Sturz'a si i voi responde pe catu 'mi va fi cu putintia. Mai antaiu i pot spune, ca pana in diu'a de adi nu e nimicu otarita intre Russi'a si Turci'a de catu unu armistitiu pentru incetarea de resbelu pana candu se voru face preliminariile pacii. Apoi, pentru ascurarea dlui Sturz'a, i voi spune, ca abia de patru dile preliminariile pacii au inceputu a se discut. Lucrul sa facutu cu iscusintia, der' asia s'a facutu; si veti vedea din diuariile straine ca, atunci, candu au venit transisii otomanii la Cazanlicu ca se cera armistitiu, marele duce Nicolae le-a facutu intrebare, de primescu mai inainte preliminariile pacii? A urmatu atunci o corespondinta de vreo diece dile intre parti si apoi s'a incheiatu armistitiu. In adeveru, multi, multi omeni din cei mai chiaru, au credutu, ca atunci s'a subsemnatu basele pacii. Ei! der' nu era asia. S'a incheiatu numai armistitiu. Crierul multu asteptat a venit der' si éta ce ne-a adus. Ne-a adus scirea, ca s'a incheiatu armistitiu. Armistitiu nu dice nimicu de cestiunile ce ne interesséa. Armistitiu relativ la noi dice, ca marele imperatul alu Russiei incheia armistitiu in numele Russiei si alu aliatilor sei romani si serif. (Applause.)

O voce: Dice aceasta? D. Cogalniceanu: O dice cunoscute. Éta. Altu nimicu namu de spusu. O voce: Cine le-a datu mandatul ca se represente pe Romani'a la incheierea armistitiului? D. ministrul de externe: Lai luatu. (Ilaritate.) Guvernul a tramsu pe colonelulu Arion se asiste la tratari; i-sa respunsu ince, ca la incheierea armistitiului nu incapa representanti deosebiti, ca Russia, avendu armat' cea mai mare, ca capitanulu celu mare alu ostirilor fiindu marele duce, marele duce urmá se inchise si armistitiu. Asia a fostu si pote ca asia trebue se si fia; ca-ci astfelii s'a urmatu si in alte resbele analoge, cumu a fostu cu resbelulu Italiei, candu imperatul Napoleon a incheiatu armistitiu si pentru Itali'a; cumu a fostu si cu resbelulu dintre Francia si Germania, candu regele Prussiei a incheiatu armistitiu pentru totu statele aliate ale Germaniei. Déca d. Sturz'a gasesce, ca reu s'a facutu, se spuna dlui cumu se se faca, si se vina dlui, de pote, se faca astfelii.

Poterile inceputu au se se rostescu asupra cestiunii celei mari, asupra sorteii Turciei si apoi au se se pronunt asupra statelor mici, cari suntu in jocu. Nu uitati, ca nu mare imperiu, imperiul otomanu, este astazi in desmembrare, ca sortea acestui imperiu este cestiunea cea mare, care preocupa pe Europa, ca de aceasta der' se occupa si se voru occupa mai antaiu poterile mari si apoi de sorte de mici. Se me erte der' onor. d. interpellatoriu deca pana adi nu amu obtinutu nimicu asupra celui de alu duoile puncte alu interpellioni sale: ca óre Romani'a va fi reprezentata la viitora conferinta? Pana astazi poterile nu au fostu in pozitione de a se rezerva generala pastrata de totu; nu poteau nici un'a din ele se se avanseze si se se pronuntie singura in specialu. Der' am cerut la tota se ni se reuniscoace acestu dreptu, ne-am adresatu la tota fora escop-

ne, cereudu-le se faca, că vocea năstra se fia ascultata. Am cerutu acăstă cu tōta insistentă, amu aretat u deplinu cōparile năstre la acăstă (aplaus); si déca este a nu despe de dreptatea causei năstre, credu ca si glasulu năstru va fi ascultat; acăstă v'o potu spune, ca-ci ori cate vorbescu, ori catu adversarii nostri ne ataca, trebuie se se scia, ca nici odată România nu a insuflat mai mare credere, pentru-ca România a fostu leala catra fiacare, catra amici si catra dusmani. Dă, dloru, chiaru catra turci am fostu leali, pentru-ca le-amu spus mai dinainte, ca ne romu bate si pentru ce. Amu fostu leali, si déca avem se triunfam, vomu triumfă, nu cu radomontade nici cu donacionade, ci cu sfintenia causei năstre, cu lealitatea noastră. (Applaus.)

Ei credu, ca vomu fi consultati. Amu cerutu, că noi ne afiamu ori alaturi cu Turcia séu cu Russie, si acăstă pentru-ca astazi Russie tratéza alaturi cu Turcia; amu cerutu si la o parte si la alta, si vomu aretă in publicu mări de ceea ce amu cerutu; si sunt siguru, ca adversari voru gasi, ca guvernul si-a facutu datori, ca n'amu facutu duplicitate, ci ne-amu insusit ceea ce corporile legislative au otarit in unanimitate. (Applaus.) Acăstă este politica năstra; noi nu amu luat nici unu angajamentu si nici luam fora dv. (Applaus); dări că se oprimu că stipulatiunile ce se voru face se nu ne privesc, acăstă nu este in man'a năstra, ca-ci ce potemu se ve spunem este acăstă: pe catu midiulcele năstre, pe catu prudentia politica, patriotismul ne voru inspiră, nu vomu primi cu genuchii plecati stipulatiuni, cari ar' jicni drepturile si interesele tierei năstre. (Applaus.) Acum, dloru, după ce amu facutu declaratiuni mai categorice, decat cele ce se dau de poternici ministri in poternice parlamente, credu, ca voi recunosc, ca a hartui pe ministru in tōte dilele nu este prudent. Nu suntemu nici russi, nici frangi, nici germani, suntemu romani, si nu cunoscu in cestiu de patrio-nimenui dreptulu se fia mai romanu de catu noi. (Applaus.)

Noi v'am declaratu si ve dicem, ca nu vomu face nămicu, nu vomu luă nici unu angajamentu, de catu cu tōvăstra impreuna si incunosciintiandu-ve la timpu. Asemenea ve spunem erasi, ca aceea, cari jocă asupr'a intrigilor, asupr'a desbinarilor, cari insinuescu, ca d. presedinte al consiliului ar' avea o politica si ministrul de externe si politica, se insiela. Eu că ministru de externe nu scotu o chartia, o nota din ministeriul meu, pana candu mai multai nu me consultu, cu totul după tipiculu englesescu, ca d. presedinte al consiliului, si pe urma o supunem in consiliu de ministri, si candu acea chartia primesce adesinea colegilor meu, atunci o scotu din ministeriu. Suntemu toti la acelasi caru, care este carulu patriei, si ne temu sili se'lu ducemu asiā cumu se nu cada in prapastia, in care pote ca de multu altii i-au prestatu povernirea. (Applaus.)

„Despre crescerea natională.”

de Dr. Ioanu Mesiotă.

(Continuare.)

S'a disu, ca educatiunea este inriurirea copilului prin cōlu impresora. De aceea vine intrebarea, ca intru-sunt crescatorii proprii séu pedagogii responsabili de rezultatul crescerei lor? La acăstă intrebare potemu responde: in versta cea mai frageta a copilului, pana candu acăstă este cu totul dependinte trupesc si sufletesc de cei mari din pregiurulu seu, ar' fi pote cu potintia pe lengă mai mare ingrijire a departă dela copilu ori-ce influența straine, care nu se potrivesc cu principiile si tendintiile educatiunei si s'ar' potă castigă pe drumulu acestă unu productu curat u activitatii educative in sensu propriu. Mai tardiu inse este mai cu nepotintia a isolă pe copilu de cōlu influente, si chiaru pedagogulu celu mai precaut si mai sistematic trebuie se recunosc, ca impreuna cu elu contribuie la crescerea elevului seu lumea si vieti, in catu copilul vine in atingere cu acăstă. Urmarea necesaria de este, ca precum pedagogulu chiaru si celu mai iescusi si pote se stă bunu pentru measurele sale pedagogice facia ca copilul celu mai talentat, asiā nu este in stare a distinge anume, care rezultate pote cu dreptu cuventu se le atribue activitatii sale proprie premeditate si ce trebuie se pun in socotă a dispositiunilor naturale ale copilului si influenței lumei externe.

Deducerea din cele dise este, ca educatiunea copilului a face mai antaiu famili'a, după aceea scol'a si apoi lumea. Dă afara de tōta indoiel'a este, ca bas'a la educatiune o fac famili'a. Intiparirile, ce le primesc copilulu in familia, sunt cele mai poternice si mai duravere, fiindu-ca se facu in primii ani ai copilariei. Se privim dă puçinu in vieti a familiaria si anume in aceea a orasianului si in specia a romanilor din capitale si din orasiele cele mai mari, ca-ci dela societatea de midiulocu si mai inalta se pretinde regenerarea natiunei. Aci pe lengă retele atinse mai susu intimpinam alte defecte pedagogice. Vieti a familiaria a devine sarbeda; o nisuntia stricatiosa, de a tiené societati, a latu dimensiuni inspaimantatorie. Oménii cauta mai multa si distrage, copii remanu parasiți. Parintii cauta se'si insinuă catu se pote crescerea copiloru incredintiandu-i pe

mani straine. Aci occupa loculu mamei doic'a, după aceea bon'a si apoi guvernant'a. Era candu vine timpulu că simtiu internu alu copilului se caute a cunoscere obiectele esterne se tramite in gradin'a de copii (Kindergarten), séu la scola. Copii cresc si invetă a amblă după placere si petreceri si pentru că dominisorii si domnisiorele se scia a se portă după eticheta, candu e soirea in casa, se tramtu cu 12—14 ani la maiestrulu de dansu. Urmarea e, ca copii devinu fantasti.

O alta causa a crescerei rele este, ca unii parinti pe lengă cea mai mare buna vointia nu au idea chiara despre datorie si mestesiugulu educatiunei. La multi le lipsesc stapanirea de sine. Si totusi parintii, déca au seriositatea si bun'a vointia necesaria potu se'si insusiesca in gradu mare tactul pedagogicu, déca dau insemnatate si lucrului celui mai neinsemnatu in vieti a copilarescă.

Trecandu la alu duoile factoru alu educatiunei, adeca la scola (ca-ci pe alu treilea i. e. lumea din afara, nu'l potemu consideră aci) trebuie se constatam cu dorere, ca o parte mare a invetiatorilor nostri nu au deplina cunoscinta despre inalt'a loru missiune, o parte mare nu au cunoscinta despre aceea, ca prin invetimentu se tientesc educatiune si ca prin urmare trebuie se instruie educandu. Spre delaturarea reului acestui este de neaparata trebuinta infintarea de institute pedagogice corespundetorie spiritului timpului si trebuintelor nationale.

(Va urmă.)

Atheneulu Romanu.

Discursulu de deschidere a conferintelor publice pe 1878, pronuntiatu de d. C. Esarcu in sér'a de 8 Ianuariu.

II. — Institutiunile cari au esitu din Atheneu sunt: Societatea pentru invetiatur'a poporului romanu, care isi propune a respandi instructiunea in popor, astfelui. Incatuse nu mai fia romanu, care se nu mai scie a scrie si ceti. Acăstă societate intreprinse mai multe lucrari. Ea organizase: Scolele de adulti domenicale si cursuri de séra; Scolele de meserie; Scolele profesionale si de commerciu sub directiunea d-lui Troténă; Scolele normale, cari fura organizate in Bucuresci, Ploiesci, Barladu, Focsiani s. a. si dera resultantele cele mai stralucite. Ele potu fi considerate impreuna cu cele 2 scoli normale ale statului intre cele mai bune din tiéra, si printre cei mai buni invetiatori din comunele năstre rurale sunt cei esiti din scolele normale ale societatii pentru invetiatur'a poporului romanu; Societatea Amicilor de Bele-Art e care 'si propunea a respandi gustulu Frumosului si a incuragiá si sustine pe artisti. Toti isi aduec aminte de frumos'a espositiune de bele-arte in Otelulu Herdanu, ai caruia pareti vulgari fura transformati, in timpu de cateva septemani, in pareti gloriosi si acoperiti de opere de arta pe care toti Bucurescii merse se le admire. Diuariele straine din Ungaria si Austri'a esprimara mirarea, cumu s'a potutu organisa in Bucuresci o asemenea espositiune. Societatea Amicilor de Bele-Art n'avea in vedere decatul artele plastice: pictur'a, sculptur'a si architectur'a. Pentru art'a cea mai spiritualista dintre tōte, music'a, exista o alta societate: Societatea filarmónica romana, care isi propunea se faca cunoscetu publicului sublimele creatiuni ale muzicii clasice, si ai caroru representanti ocupă unu locu totu atatu de insemnatu in istoria umanitatii că si celealte genuri ce onora literile si sciintiele.

D. Esarcu intrebandu-se, ce-au devenit cele mai multe din aceste institutiuni cari, sub o inspiratiune creatrice si fecunda, se formasera in tiéra si incepusera a luă aventu, se puse a nară parabol'a Evangeliei: — O parte din sementia cadiu pe marginea drumului si fă calcata in piciorele treicatorilor séu mancata de paserile ceriului. O alta parte cadiu in locuri petróse, unde se află puçinu pamant: ea crescu indata, dă nu putu se se desvolte pentru ca pamantulu, unde se află, avea puçina profunditate. Sorele, ridicandu-se asupr'a, o arse, pentru ca nu avea umiditate, si find-ca nu avea radacini, ea se uscă. O alta parte cadiu pe pamantu fertilu, dă in mediuloculu maracinelor. Ea cresc si vesela si inveselitoria, dă maracini nu intardiara a se ridică impregiură, si crescendu, o inecara si o inabusira, si sementia nu putu se de fructu. O alta parte cadiu pe pamantu roditoriu si fara maracini, si ea dete fructu si fructulu cresc si ajunse pana la maturitate, si unele din semintie detera treidieci la suta, altele siese-dieci si altele o suta. Ear' ucenicii lui Christosu, cari lu urmău, apropiandu-se de densulu, ilu intrebarea ce insemnéaza acăsta parabola? Ei ce, le respunse elu, nu intielegeti? Asculati dă:

Sementia e cuventul de adeveru si de sciintie, cuventul datatoriu de vieatia. Cei, cari se

află pe marginea drumului si o calca in piciore, sunt aceia, cari o asculta fara nici o atentiune. Satan'a, spiritulu reului, vine de o aridica, temendu-se, că nu cumva se fumu scapati printrensa. Sementia care cade in locuri petróse, unde se află puçinu pamant, unde cresc indata si indata pere, represinta pe aceia, cari asculta la inceputu cuventul de adeveru, dă' neavendu radacini in ei insusi nu'l pastră decat o di. Aceia, cari sunt inchiputi prin sementia ce este semanata in pamantu fertilu, dă' in mediuloculu maracinelor, sunt aceia, cari asculta asemenea cuventul si se silesu se lu primésca, dă' ingrijirile dilei, placerele vietiei, luptele vulgare ale esistintei si alte passiuni rele inabuiescu intr'ensii cuventul, care remane fara fructu. Sementia in fine care este semanata pe pamantu bunu sunt aceia cari, ascultandu cuventul cu mintea pregatita si cu anima curata, ilu pastră adencu in conscientia loru si dau fructu, asteptandu cu patientia timpulu maturitatii.

Acăstă parabola, termina d. Esarcu, dictata acum 18 secole pare, scrisa de eri; pare facuta că se analizează lucrurile ce vedem, se se descria timpul in care traimu, că se ne arate slabitiunile si infirmitatile de care suferim. Obstacolele ce intalnesc in Tiér'a năstra ori-ce sementia de idei bune, ori-ce elementu de progresu si regenerare sunt aretate in parabol'a Evangeliei cu-o admirabilă claritate si precisiune. Cine din noi nu cunosc p'aceia, cari se află pe marginea drumului, unde sementia cea buna este semenata, unde cuventul de adeveru si de sciintia este pronunciatu si cari trece fara atentiune, lasandu spiritulu reului, că se redice acăstă sementia, séu se astupe si se inabuiesca acestu cuventu? Cine n'a auditu si nu aude multimea ignoranta, strigandu si vociferandu, asemenea spiritului reului, in contra aelor ce arunca sementia cu mani abundante in solulu Patriei, multimea care calca in piciore cu perversitate acăstă sementia datatoria de vieatia, care aru fi nutrit'o, inobilindu'i anima si inaltandu'i intelligentia. Dă' cine mai cu séma nu vede acele pamanturi usioare si fara profunditate, acele multe si numerose persoane, cari primesc deocamdata cuventul, ilu asculta cu placere, dă' care, neavendu consistentia si taria, ilu lasa se péra si se se usuce. Si déca se gasescu unii, cari au intr'ensii pamantu bunu si roditoriu si primesc adeverul si'l cultiva catva timpu cu amoru, atmosfera omoritória inse in care traiescu, passiunile cele rele, in mediuloculu carora se află, asemenea unui ventu fatalu, unei suflarei reci si infernale, ii inabuiesce, si'i usuca. Sementia cea buna, care prinsese radacina si incepuse se de lastari si flori, este in cele din urma isbita de sterilitate si presinta ochilor intristati spectacululu celu mai tristu si celu mai lacrimabilu!

Aci d. Esarcu revine asupra ideei, ce de multe ori a desvoltat-o si se redice in contra a celor maracini ghimposi, cari, in atatu de mare număr in societatea năstra, inabuiesc sementia datatoria de vieatia, in contra acelei tendintie devastatrice, care taresce junimea intr'au currentu in generalu mocirlosu si absórbe tōta activitatea, tōta intelligentia, tōta energi'a, tōta junetia, toti vlastarii, tōte florile natiunei, că se le consumă, că se le vestiedescă că se le usucese, că se le isbescă de sterilitate! Dă lu Esarcu compara politică astfelui intelectua cu acea lupă, despre care vorbesc marele poetu florentinu Dante in divin'a sa poema si care opresce pe oménii din calea loru si le in ghite tōta intelligentia si tōta activitatea; cu acea „besthia, ce e de natura atatu de rea si cruda, catu nu-si mai imple lacom'a, pofta si dupa mancare ei si mai multu fome decatul inainte; cu acea fiéra, care desi e cu pantecele neincetatu incarcatu, dă' totu slaba si costeliva este si pe multi oménii i-a facutu miseri; cu acea besthia ce nu lasa pe nimeni a-si caută de cale, ci'l impe-deca atata catu ilu ucide.

Se ne luptam cu energia, a terminat d. Esarcu, in contra acestoru cause de paralisare si de destructiune si se catam a ne asemenea pomene-tului celui bunu si roditoriu, unde semintele de adeveru si de sciintia, cadiu, se dă, unele trei-dieci la suta, altele siese-dieci si altele o suta! D. Esarcu recomenda mai cu séma parabol'a Evangeliei junimeei instruite, in care este depusa sperantia si viitorulu tierii, si o invita, că deodata cu nou'a fasa a independentii, in care intra statulu romanu, se se aventure si ea in noue perspective, se-si deschida noue orizonturi. Se se ivescă in sinulu ei acele entuziasme juvenile, acea ardore generoșa, care produce lucrurile cele mari si nobile,

acea vitalitate cu unu cuventu, care va prepará prosperitatea, fericirea si glori'a Statului romanu independentu. (Aplause) Imi placu, dice d. Esarcu, aplausele d-vostre si le primescu... cu conditiunea inse, ca ele se fia espressiunea unoru convictiuni intime si promissiunea, ca ideile ce esprimu aci au se destepte in animele d-vostre o inalta ambițiune, care se impinga inteligint'a spre studiu si meditare si voint'a spre actiune. Se aprinda odata junimea lamp'a datatoria de lumina si vieatia si lamp'a, odata aprinsa, va trece din mana in mana si se va transmite de aceia, cari dispara, acelora, cari venu in urma.

Et quasi cursores vitae lampadas tradunt.

Diverse.

(La primirea membrilor u missiunei italiane in Bucuresci. Cercului oficierilor din Bucuresci a datu in 7 Febr. v. o serata in onoreea oficierilor italiani: loc.-colonelul de geniu marchisulu Durand de la Penne si capitanulu de statu-majoru Canev'a, cari insocira pe tramsulu specialu alu Italiei d. Farini. D. colonelul Budisteanu, presiedintele cercului, merser in persona de-i invită, apoi la cercu ii primi in capulu scarii, incunguratu de cei mai destinsi oficieri romani, ce se aflau in Bucuresci. Pana la 11 ore petrecuta ospetii cercului militariu romanu, ca in mediuloculu cameradilor lor. Oficieri italiani remasera incantati de primirea ce li se facu. — Mercuri 8 Febr. au intrunitu Domnitorul si Dómn'a, in onoreea dlui cavaleru Dominicu Farini, tramsu estraordinariu alu Maj. Sale regelui Italiei, la unu prandiu de gala 40 persoane, intre cari pe SS. metropolitulu-primatu, d. ministrii, d. agentu diplomaticu si consulu generalu alu Italiei cu dn'a baronés'a Fava, pe d. presiedinte alu camerei, pe d. Dem. Bratianu, vice-pres. alu senatului s. a. D. marchisulu de la Penne si d. capitanu Canev'a au luatu asemenea parte la acestu prandiu stralucit. — D. Farini cu oficieri, ce'lui insociau, a plecatu Sambata din Bucuresci, dupa ce a mai primitu din mai multe orasie ale Romaniei telegrame de binevenire in sinulu natiunei romane. Deputatii camerei au depusu Veneri cartele loru la domiciliulu dlui Farini, care le-a adresatu multumiri caldurose pentru acésta atentiu.

(Institutulu de credit si economii „Albin'a") va tiené in 12 Martie st. n. la Sibiu a 5 adunare generala ordinaria, la care sunt invitati toti actiunarii, in sensulu statutelor voiescu a participa la numita adunare in persona, seu prin plenipotenti. Actiunile si eventualu dovedile de plenipotentia sunt a se depune celu multu pana in 9 Martie st. n. la cass'a institutului.

(„Orpheus") A mai aparutu in Budapest'a sub redactiunea d-lui Goll János si Kisromai M. Béla si Nr. 3 si 4 alu brosiurei periodice musicale „Orpheus" din lun'a lui Februarie, care contine pe 15 pagine urmatorele piese: Pink J.: „Nopturn'a"; Kisromai M. Béla: „Albumlap"; Milovics Ödön: „Népdalok" (melodii poporale); Faulwetter A. maiestru capelei c. r. „Szerelemi titkok", (secretele amorului) mazurka; Hözl Lörincz „Alföldi hirek" vals. „Orpheus" costa pe 1 anu 4 fl. 50 cr. pe $\frac{1}{2}$ anu 2 fl. 50 cr. pe trei luni 1 fl. 30 cr. Cate duoue numere 60 cr. Editiunea fóie se afla Budapest II. ker. fö-utcza Nr. 20.

Sciri mérunte.

Faimele de mobilisare capeta totu mai multa consistentia. Se dice ca contele de Andrásy voiesce se céra unu creditu estraordinariu dela delegatiuni pentru casulu unei mobilisari. Tisza si Széll au fostu la Vien'a si au asistat la marele consiliu de ministri, care s'a ocupat cu acésta cestiu. — In camer'a din Vien'a au adresatu deputatii poloni guvernului o interpellatiune indreptata contra Russiei. Ei ceru dela ministeriul austriacu numai, ca se intervina la congresu in favorulu polonilor asuprati din Russi'a, nici mai multu nici mai pucin! — Camer'a deputatilor din Vien'a a votatuvam'a pe cafea cu 20 fl., adeca cu 4 fl. mai puçinu decat stabilisera ambele ministerie. Camer'a unguresca a primitu inse cifra ministeriului si a votatuvam'a pe cafea cu 24 fl. — Camer'a din Budapest'a a mai desbatutu despre aceea, pe cata vreme se se inchiaie pactulu dualisticu; unii voiau se'lui inchiaie numai pe 5 ani, altii pe 10. In fine au invinsu cesti din urma. S'a primitu der' unu terminu de renunciare de 10 ani, inse numai cu-o

majoritate de 22 voturi, intre cari diece ale saliloru.

— Foile unguresci sciu se istorisescu minuni despre pregatirile, ce le facu russii la fruntarie Transilvaniei, unde, dupa fantasi'a secuului-corespondinte a lui „Közvémény" s-ar' fi concentratua deja o armata intréga russesca.

Lui „Kronstädter Zeitung" i se telegraféza din Bucuresci, 26 Februarie: Ministrul presiedinte Bratianu a declarat in senatu, ca armata romana se va reintorce in tiéra, pentru ca pacea se va inchiaia seu directu cu Turcia seu la conferentia. O motiune, care continea unu votu de neincredere catra guvern, a fostu respinsa cu 36 contra la 17 voturi; motiunea de incredere a fostu primita cu 39 voturi.

Ajutorie pentru raniti.

Blasiu, 20 Februarie 1878.

(Prelegere publica in favorea ranitilor.) D. advocatu din Sibiu I. Pop'a a binevoituit a ne anuntia o prelegere publica in favorea ostasilor romani raniti. Prelegerea s'a insciasit la primaria in tempulu prescrisul de lege, si din partea acésta n'a intemperiatu nici o pedeca. Totusi in 13, candu era se se tinea prelegerea, s'a latit faim'a, ca prelegerea nu se poate tiené... Esiste una ordinatiune ministeriale, carea opresce strinsu orice conveniri publice, si prescrie, ca celu ce voiesce a tiené de aceste, se-si céra facultate dela ministeriu.

Este invederatu, ca ordinatiunea se refera la adunari cele politice si nu are de a face cu convenirile filantropice, ca cea din cestiu; cu tote aceste d. jude procesuale a credutu, ca trebuie se intrebe la comitele supremu. De aci proveni faim'a, ca prelegerea este oprita.

Responsulu dela Aiudu abiá veni séra' pe la 6 ore si prelegerea era anuntiata pe 7 ore. In tempu asiá scurtu nu se mai potu aduce la cunoscinta tuturor celor interessati, ca prelegerea este ertata.

La 7 ore se aduna in sal'a otelului nationalu unu publicu — dupa fatalitatea intrevenita — destulu de numerosu, pe care d. Pop'a lu delecta cu prelegerea sa despre „lubileul de 25 ani in tain'a a sies'a si in proroci'a lui. Abc.", — plina de observatiuni glumetie si alusuni ingeniouse. Pretiulu intrarui a fostu 50 cr., pentru studenti 20 cr. Urmatorii dd. au binevoituit a solvi intrarea cu cate 1 fl.: B. Ratiu, I. Miltinovicu, A. Velicanu, P. Suciu, C. Schiessl, Pongratz Gergely, I. M. Moldovanu, G. Munteanu, S. Micu, N. Popescu, St. Popu, N. Ionasiu, I. Germanu, N. Rusanu, C. Hidvegi Boila, Teod. Onisoru, Augusto Mazzuchi, D. Turcu jun.; d. P. Rusanu cu 70 cr., era d. Nicolau cu 2 fl. — Venitulu brutu este 54 fl. 41 cr., de unde subtragundu spesele de 2 fl. 41 cr., remanu 52 fl., cari in 14 ale curentei s'a espeditu la presiedintele „Crucei rosie" in Bucuresci.

Sanpetru, 6/12 Oct. 1877.

Ofrande pentru ostasii romani raniti din Romani'a colectate in Sanpetru de lenga Brasiovu de domnisiéra Susan'a Fratesiu in obiecte si deja tramise, prin du colectantu Diamandi I. Manole, dlui principe Dimitrie Gr. Ghic'a, presiedintului societatii romane „Crucea rosie" in Bucuresci

An'a Nicod. Spataroiu 4 coti panza, An'a I. Radu Munteanu 4 coti p., An'a Arsenie Cranga 1 stergariu, Parasch. I. Coca 1 camasia, 1 ismana, vid. Parasch. I. Cranga 4 coti panza, Mari'a G. Ovesia 1 stergariu, Sofia Nicolau Cranga 5 coti p., Mari'a Pet. Barsanu 1 camasia, An'a Irim. Cranga 1 camasia, 1 ismana, Au'a Pet. I. Barsanu 1 camasia, 1 ismana, 1 stergariu, Ilinc'a Nicol. Barsanu 1 ismana, vid. Parasch. Dragiciu 1 camasia, Parasch. Pet. Cranga 1 camasia; Elen'a I. Luca 1 ismana; Mari'a Nic. Munteanu 1 camasia; Elen'a Nic. Cranga 1 ismania; ved. Parasch. G. Dragiciu 1 camasia; An'a Petru Barsanu 5 coti panza; An'a Dum. Vladareanu 1 ismana; Parasch. I. Barsanu 1 camasia; An'a Nicol. Cranga 1 ismana; Parasch. I. Coca jun. 1 camasia; Revec'a Stanu Vetrice 1 camasia, 1 ismana; Elen'a Irim. Goicia 1 camasia, 1 ismana; Mari'a Nic. Pet. Barsanu 1 camasia; Ecaterin'a I. Dragiciu 1 camasia, 1 ismana; Mari'a G. Popoviciu 1 stergariu; Bucur'a Pet. Cranga 1 lepedeiasi. (Aceste femei sunt totu econome.)

Turd'a, 4 Februarie 1878.

List'a Nr. 16. Din S. Mihaiu - Ariescu: Dómn'a Popp Nastasi'a Moldovanu 5 fl., Cass'a bisericii 5 fl. 50 cr., Suciu Nichita 10 cr., Lupu Todoru 20 cr., Pintea Vasile 10 cr., Cadaru Vasile 10 cr., Orecine 1 fl. Sum'a 12 fl. v. a.

Adaugendu la sum'a acésta de 12 fl. sum'a din liste publicate mai inainte de 72 fl. 77 cr., resulta sum'a de 84 fl. 77 cr., din care subtragendu-se spesele de 2 fl. 39 cr., remanu 82 fl. 38 cr. v. a.

Sum'a de 82 fl. 38 cr. si 28 chilograme scama si panzarii le am espeditu prasiedintelui societatii „Crucea rosie" dlui Dimitrie Ghic'a in Bucuresci si avui onoreea de a primi dela d-s'a aci alaturat'a epistolă. Primitu s. c. I.

Emili'a Ratiu.

Bucuresci, 1878, lun'a Ianuarie 28.

Societatea „Crucea rosie" din Romani'a. Comitetul centralu Nr. 218.

Dómnai Emili'a Ratiu in Turd'a, Transilvania. Dómnai mea! Primindu sum'a de lei 165 precum si obiectele ce ati binevoituit a aduná pentru soldatii romani raniti si despre care ati binevoituit a me anuncia prin epistol'a Domniei Vóstre dela 30 Ianuarie, am onore a ve inainta

recipis'a cassierului Nr. 957 si a ve esprime viuete multumiri pentru concursul ce ne dati.

Primiti, ve rogu, dómna mea, asigurarea pré osebita consideratiuni.

Dimitrie Ghic'a m. p., presedinte,
Bobocu m. p., secretar.

O trasura de Vien'a

(caleasca cu geamuri) bine conservata, cu doua giamantane (cofer), care se poate intrebuinta ca trasura de voiaj, apoi ca trasura jumetate aperita si chiaru ca phaetonu, luandu-se capr'a jost, se vinde etinu la

Carolu Partsch,
sraeliu in Brasovu

1—3

Blumenau Nr. 317.

Pianu in stare buna se vinde forte etinu. Doritorii se potu adresá la Redactiune.

Concursu.

Pentru postulu invetiatoreescu dela scol'a romana gr.-cath. elementare din Turd'a.

Cu emolumentele urmatore:

- a) 300 fl. v. a. pe anu;
- b) Cuartiru.

Doritorii de a ocupá acestu postu au se intampla Eforiei scolastice din Turd'a pana in 15 Martie st. n.: 1. Atestatu de botezu; 2. atestatu preprandiale; 3. atestatu, cumu-ca au mai fostu invetiatori undev'a si cu ce succesi.

Turd'a, 9 Februarie 1878.

2—3

Efor'a scolastica.

Nr. 963 ex 1878.

2—3

Publicatiune.

Presentarea principala a junilor din cele trei clase de etate 1858, 1857 si 1856, conchiamati in comun'a orasiului Brasovu in anulu 1878, va avea loc aci in localitatea otelului „Nr. I" in Brasovulu vechiu in 27, 28 si 29 Martie 1878 in ordinea urmatoria:

In 27 Martie 1878 la 9 ore inainte de amédiu au se se infacișiese dupa ordinea sortilor la loculu amintit inaintea comisiunii asentatorie mai autajui reclamantii, cari sunt a se visitá corporalmente despre nedestoinici'a loru de a lucra si a-si agonisi, apoi junii clasei I de etate nascuti in anulu 1858.

In 28 Martie la 9 ore inainte de amédiu au se se prezente totu in acelasi locu junii clasei II si III de etate nascuti in anii 1857 si 1856.

In 29 Martie la 9 ore inainte de amédiu au a se presentá cei ce in 27 si 28 Martie a. c. au fostu impedecati de a se infacișia si pe urma oblegatii la serviciulu militar din locuri straine, pentru cari s'a inaintat la acestu oficiu din partea deregatoriei locului loru natalu liste de prezentare.

Acésta se face cunoscutu celor oblegati: se presentá, precum si reclamantilor spre sciinti si indreptari, mai departe parintilor si tutorilor cu acea observare, ca la timpulu seu se ingrigase, ca fiul respective pupilulu loru chiamatu la serviciu se corespunda la timpulu defisptu, amesuratulegej, oblegamentul seu militar.

Brasovu, 18 Februarie 1878.

Magistratul cetății.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 26 Februarie st. n. 1878.

5%	Rent'a chartia (Metalliques)	62.50	Oblig. rurali ungare	75.60
5%	Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu)	67.15	" " Banat-Timis	77.50
			" " transilvane	77.50
			" " croato-slav.	84.50
	Losurile din 1860	110 —	Argintulu in marfuri	106.80
	Actiunile bancei nation.	794. —	Galbini imperatesci	5.62
	" instit. de creditu	228.75	Napoleond'ori	9.53
	Lond'r'a, 3 luni	119.20	Marci 100 imp. germ.	58.65

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipograf'a: Ioane Gött si fiu Henricu.